

Janata Shikshan Prasarak Mandal's
LOKNETE MARUTRAO GHULE PATIL MAHAVIDYALAYA

Dahigaon-Ne, Tal-Shevgaon, Dist -Ahmednagar. Pin414502(MH)

Ph.No.02429-272036

Email- imgpcollege@rediffmail.com

Website-www.imgpm.in

Self Study Report (1st Cycle)

Criteria-III

Research, Innovation and Extension

Key Indicator: 3.3

Research Publication and Award

Submitted to
**NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL
BENGALURU**

Janata Shikshan Prasarak Mandal's
LOKNETE MARUTRAO GHULE PATIL MAHAVIDYALAYA

Dahigaon-Ne, Tal-Shevgaon, Dist-Ahmednagar. Pin-414502 (MH)
Ph.No.02429-272036

Email- imgpcollege@rediffmail.com

Website- www.imgpm.in

Late Marutraoji Ghule Patil

Estd.2012

ID.No:PU/AN/ACS/124/2012 College Code No:1407 PUN Code:CAAA019580 AISHE Code:C-55461

Ref.No.: LMGPM/2023-24/

Date:17/08/2023

Declaration

This is to Declare that this document is prepared by the Internal Quality Assurance Cell (IQAC). All the supportive documents, Links, Reports, Presentations, Photographs, Numerical Data True copies, etc. submitted/Presented in this document are verified by IQAC. The declaration is for the purpose of NAAC accreditation of HEI for 1st Cycle academic year 2017-2018 to 2021-2022.

Co-Ordinator
IQAC

L.M.G.P.M., Dahigaon-Ne,
Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

I/C Principal
Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya
Dahigaon-Ne, Tal-Shevgaon, Dist-Ahmednagar

3.3.2 Number of books and chapters in edited volumes / books published and papers published in national / international conference proceedings per teacher during last five years

Academic Year 2020-21

Sr. No.	Name of the teacher	Title of the book/chapters published	Title of the paper	Title of the proceedings of the conference	Name of the conference	National / International	Page No.
1	Dr.Rajendra Nabade Mrs.Dr.Ashwini Deshmukh	Samagralakshi Arthshastra					04-06
2	Mr.Akshay Kale	Financial System					07-10
3	Mr.Akshay Kale	Public Finance					11-12
4	Mr.Akshay Kale	International Economics					13-14
5	Mr.Akshay Kale	Demography					15-16
6	Mr.Akshay Kale	Loksankhya Shastra					17-18

MACRO ECONOMICS

Also Available in
e-Book

समग्रलक्षी अर्थशास्त्र

डॉ. संभाजी काळे, डॉ. गजानन शेंडगे
डॉ. राजेंद्र नाबदे, डॉ. अश्विणी देशमुख

Prashant

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांच्या पदवी व पदव्युत्तर वर्गातील 'अर्थशास्त्र'साठी उपयुक्त.
मार्चित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ-अर्थशास्त्र विषयाच्या SYBA (DSE-2) सत्र-३ व ४ च्या
नवीन CBCS अभ्यासक्रमानुसार क्रमिक पुस्तक.

MPSC, UPSC, NET-SET व इतर स्पर्धा परीक्षांसाठीही उपयुक्त.

समग्रलक्षी अर्थशास्त्र

MACRO ECONOMICS

ID^A/D^A

Acc. No.:GAR-2948

डॉ. संभाजी भाऊराव काळे

अर्थशास्त्र विभागप्रमुख व उपप्राचार्य

मारुतराव घुले पाटील शिक्षण संस्थेचे जिजामाता शास्त्र व कला महाविद्यालय, ज्ञानेश्वरनगर
भेंडे बु.॥ ता.नेवासा, जि. अहमदनगर

डॉ. गजानन लोकडिबा शेंडगे

म.गांधी विद्यामंदिर नाशिकचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, मनमाड जि. नाशिक

डॉ. राजेंद्र पांडूरंग नाबदे

म.क.नंते मारुतराव घुले पाटील महाविद्यालय, दहिगाव-ने ता. शेवगाव जि. अहमदनगर

डॉ. अश्विनी हरिश्चंद्र देशमुख

म.क.नंते मारुतराव घुले पाटील महाविद्यालय, दहिगाव-ने ता. शेवगाव जि. अहमदनगर

प्रशांत पब्लिकेशन्स

समग्रलक्षी अर्थशास्त्र
Macro Economics
© सुरक्षित

- प्रकाशक । मुद्रक
रंगराव पाटील
प्रशांत पब्लिकेशन्स
3, प्रताप नगर, श्री संत ज्ञानेश्वर मंदिर रोड,
नूतन मराठा महाविद्यालयाजवळ,
जळगाव 425001.
- दूरध्वनी । वेब । ईमेल
0257-2235520, 2232800
www.prashantpublications.com
prashantpublication.jal@gmail.com
- आवृत्ती । आयएसबीएन । किंमत
ऑगस्ट 2020
978-93-89493-29-0
₹ 225/-
- अक्षरजुळवणी
प्रशांत पब्लिकेशन्स

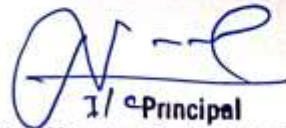
e-Books are available online at www.prashantpublications.com

Prashant Publications app for e-Books
kopykitab.com • amazon.com • play.google.com

या पुस्तकातील कोणताही मजकूर, कोणत्याही स्वरूपात वा माध्यमात पुनर्प्रकाशित अथवा संग्रहित करण्यासाठी लेखक/प्रकाशक दोघांचीही लेखी पूर्वपरवानगी घेणे बंधनकारक आहे

२ । प्रशांत पब्लिकेशन्स

Principal

Loknete Marutao Ghule Patil Mahavidyalaya,
Dhuleyan-Ne, Tal. Shevann, Dist. Ahmednagar

FINANCIAL SYSTEM

Also Available in
e-Book

वित्तीय प्रणाली

डॉ. अनिल शितोळे, डॉ. दिपक सोनटके
प्रा. विठ्ठल सदाफुले, प्रा. अक्षय काळे

महाराष्ट्र शासन सर्व विद्यापीठांच्या पदवी व पदव्युत्तर वर्गातील 'अर्थशास्त्र'साठी उपयुक्त.
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ-अर्थशास्त्र विषयाच्या SYBA - G2 (सत्र - ३ व ४) च्या
नवीन CBCS अभ्यासक्रमानुसार क्रमिक पुस्तक.

MPSC, UPSC, NET-SET व इतर स्पर्धा परीक्षांसाठीही उपयुक्त.

वित्तीय प्रणाली

FINANCIAL SYSTEM

डॉ. अनिल व्ही. शितोळे,
उपप्राचार्य व अर्थशास्त्र विभागप्रमुख, ए.सी.दिवेकर महाविद्यालय,
वरवंड ता.दोंड जि.पुणे

डॉ. दिपक पी. सोनटक्के,
अर्थशास्त्र विभागप्रमुख, न्यु आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज,
पारनेर जि.अहमदनगर

प्रा. विठ्ठल बी. सदाफुले,
अर्थशास्त्र विभागप्रमुख, कला, वाणिज्य महाविद्यालय,
बेलापूर ता. श्रीरामपूर जि.अहमदनगर

प्रा. अक्षय एस. काळे
अर्थशास्त्र विभाग, लोकनेते मारुतराव घुले पाटील महाविद्यालय,
दहीगाव ने, ता. शेवगाव जि.अहमदनगर

प्रशांत पब्लिकेशन्स

With Best Compliments
from,
Prashant and Publications

वित्तीय प्रणाली
Financial System
© सुरक्षित

प्रकाशक | मुद्रक

रंगराव पाटील
प्रशांत पब्लिकेशन्स
3, प्रताप नगर, श्री संत ज्ञानेश्वर मंदिर रोड,
नूतन मराठा महाविद्यालयवाडवळ,
जळगाव 425001.

दूरध्वनी | वेब | ईमेल

0257-2235520, 2232800
www.prashantpublications.com
prashantpublication.jal@gmail.com

आवृत्ती | आयएसबीएन | किंमत

ऑगस्ट 2020
978-93-89493-30-6
₹ 200/-

अक्षरनूतनयमी

प्रशांत पब्लिकेशन्स

e-Books are available online at www.prashantpublications.com

Prashant Publications app for e-Books

copystah.com • amazon.com • play.google.com

या पुस्तकातील कोणताही मजकूर, कोणत्याही स्वरूपात वा माध्यमात पुनःप्रकाशित अथवा
संशोधित करण्यासाठी लेखक/प्रकाशक दोघांचीही संपूर्ण पूर्वगवानगी घेणे बंधनकारक आहे.

अक्षरनूतनयमी
मराठी

मनापात

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने शैक्षणिक वर्ष २०१९ पासून अभ्यासक्रम बदल करण्यास सुरुवात झाली असून त्यानुसार यु.जी.सी.नियमाप्रमाणे शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ पासून द्वितीय वर्ष कला अर्थशास्त्र जनरल-२ या विषयाचा अभ्यासक्रम पुनर्रचना करण्यात आली असून त्यानुसार वित्तीय प्रणाली (Financial System) हा पेपर पुनर्रचित करण्यात आला असून हा पेपर बँकव्यवस्था, रचना, विविध बँका कार्य, उद्दीष्टे, बॉम्बे स्टॉक एक्सचेंज, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, सेबी, आयआरडीए, तसेच आंतरराष्ट्रीय वित्तीय संस्था चामध्ये IMF, World Bank, ADB, Bricks याचा अभ्यास करण्यात आला आहे. सदर अभ्यासक्रम हा विद्यार्थी, संशोधक यांना अत्यंत उपयुक्त असा असून तो भविष्यकालीन दृष्टीने उपयुक्त असा आहे. वाशिवाय SET, NET व MPSC साठी उपयुक्त असा हा पेपर बनवला आहे.

सदर अभ्यासक्रम हा अत्यंत साध्या पद्धतीने मांडणी करून विद्यार्थ्यांला सहज कसा समजेल यादृष्टीने मांडणी केली आहे. सदर अभ्यासक्रम लिहितांना उपयुक्त संदर्भग्रंथ, इंटरनेट वेब, शासकीय प्रकाशने, वेगवेगळे आर्थिक अहवाल यांचा वापर करण्यात आला असून हे पुस्तक प्राध्यापक, विद्यार्थी, संशोधक यांना अत्यंत उपयुक्त ठरेल.

या पुस्तकाचे लिखाण करण्यासाठी आम्हाला ज्यांचेमुळे संधी मिळाली त्यामध्ये चावंड ग्राम शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष मा.संजयराव दिवेकर, डॉ. विजयराव दिवेकर, मा. अंकुशराव दिवेकर, मा. गणपतराव दिवेकर, मारुतराव घुले पाटील व जनता शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष मा.आ.डॉ.नंदजी घुले पाटील, मा.आ. चंद्रशेखर घुले पाटील, डॉ.क्षितिज घुले पाटील, जि.प.अध्यक्ष राजश्रीताई घुले यांचे आभार. बेलापूर एन्यु.सोसायटीचे अध्यक्ष गणपतराव मुधा, सचिव शरदशेठ सोमाणी, मा.राजेश खटोड यांचे आभार. अहमदनगर जिल्हा शिक्षण प्रसारक मंडळ अध्यक्ष श्री.आ. नंदकुमार झावरे, आणि जी.डी.खानदेशे, प्राचार्य आर.के. आहेर, उपप्राचार्य दिलीप दुबे यांचे आभार.

वित्तीय प्रणाली | ३

लेखक परिचय

प्रा.डॉ.अनिल विजय शितोळे
M.A., B.Ed., G.D.C. & A, Ph.D.

- » प्रा.डॉ.अनिल विजय शितोळे हे उपप्राचार्य व अर्थशास्त्र विभागप्रमुख, एकनाथ सिताराम दिवेकर महाविद्यालय, बरवंड, ता.दोंड, जि.पुणे या महाविद्यालयामध्ये १९९४ पासून अर्थशास्त्र या विषयाचे अध्यापन करीत आहेत.
- » ते सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे Ph.D.चे मार्गदर्शक असून त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली तीन विद्यार्थी Ph.D. करीत आहेत.
- » त्यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये कार्यक्रम अधिकारी म्हणून काम केल्याबद्दल त्यांना भारत सरकारच्या क्रीडा व युवक मंत्रालयाकडून 'युवागौरव पुरस्कार' देवून सन्मानित करण्यात आले आहे.
- » अर्थशास्त्र विषयावरील आंतरराष्ट्रीय, राष्ट्रीय नियतकालिकामधून अनेक शोधनिबंध प्रकाशित, विविध राष्ट्रीय, राज्य, जिल्हा पातळीवरील चर्चासत्र व कार्यशाळेमध्ये शोधनिबंधाचे सादरीकरण.
- » महाविद्यालय पातळीवर राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी, विद्यार्थी कल्याण अधिकारी, स्पर्धापरीक्षा समन्वयक, आय.क्यु.ए.सी.समन्वयक, य.च.म.मु.विद्यापीठ नाशिक अभ्यासकेंद्र समन्वयक, परीक्षा विभाग, सी.इ.ओ. म्हणून कार्य सामाजिक कार्यांमध्ये सक्रीय सहभाग.

डॉ. दिपक सोनटके
M.A., Set., Ph.D.

- » प्रा. दिपक सोनटके हे न्यु आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, पारनेर येथे कार्यरत १४ वर्षे शिक्षकपणाचा अनुभव.
 - » त्यांचा यु.जी.सी.चा लघु संशोधन प्रकल्प व सा.फुले पुणे विद्यापीठाचाही एक लघु संशोधन प्रकल्प पूर्ण केला आहे.
 - » त्यांनी महाविद्यालयात रा.से.यो.कार्यक्रम अधिकारी व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी म्हणून काम पाहिले आहे.
 - » ते महाविद्यालयात कला व वाणिज्य विभागाचे समन्वयक म्हणून कार्यरत आहेत.
- १५६ | प्रशांत पब्लिकेशन्स

प्रा. विठ्ठल बी. सदाफुले
M.A.

- » प्रा.विठ्ठल सदाफुले हे कला, वाणिज्य महाविद्यालय, बेलापूर, ता. श्रीरामपूर याठिकाणी कार्यरत
- » २२ वर्षे शिक्षकपणाचा अनुभव.
- » त्यांनी महाविद्यालयात विद्यार्थी कल्याण अधिकारी व उपप्राचार्य म्हणून काम पाहिलेले आहे.
- » सध्या ते अर्थशास्त्र विभागप्रमुख म्हणून कार्यरत आहेत.

प्रा. अक्षय सं. काळे
M.A.

- » प्रा. अक्षय सं. काळे हे लोकनेते मारुतराव घुले पाटील महाविद्यालयात सेवेत आहेत.
- » सध्या महाविद्यालयात विद्यार्थी कल्याण अधिकारी म्हणून कार्यरत आहेत.

(Signature)
Principal
Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya,
Nahgaon-Ne, Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

वितीय प्रणाली | १५७

सार्वजनिक आयव्यय

Public Finance

डॉ. एस. व्ही. ढमढेरे
प्रा. अक्षय काळे, डॉ. दत्तात्रय चव्हाण

सार्वजनिक आयच्याय (सत्र ५ व ६)

डॉ. एस. व्ही. धमधरे, प्रा. अक्षय काले, डॉ. दत्तात्रय चव्हाण

Sarvajanik Anyvnyay (Semester 5 & 6)

Dr. S. V. Dhamdhere, Prof. Akshay Kale, Prof. Dattatray Chavan

पहिली आवृत्ती : २०२१

ISBN : 978-93-91948-17-7

© डायमंड पब्लिकेशन्स

मुखपृष्ठ
शाम भालेकर

अक्षरजुळणी
मानसी घाणेकर, पुणे

मुद्रक
गुरुराज प्रिंटर्स, पुणे

प्रकाशक

डायमंड पब्लिकेशन्स

२६४/३ शनिवार पेठ, ३०२ अनुग्रह अपार्टमेंट

ओंकारेश्वर मंदिराजवळ, पुणे-४११ ०३०

☎ ८६०००९०४९६, ०२०-२४४५२३८७, २४४६६६४२

info@dpbooks.in

www.dpbooks.in

Dr. S. V. Dhamdhere
Loknath Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya,
Hangaun-Ne. Inl. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

या पुस्तकातील कोणत्याही भागाचे पुनर्निर्माण अथवा वापर इलेक्ट्रॉनिक अथवा यांत्रिकी साधनांनी-
फोटोकॉपींग, रेकॉर्डिंग किंवा कोणत्याही प्रकारे माहिती साठवणुकीच्या तंत्रज्ञानातून प्रकाशकाच्या
आणि लेखकाच्या लेखी परवानगीशिवाय करता येणार नाही. सर्व हक्क राखून ठेवले आहेत.

आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र

International Economics

डॉ. एस. व्ही. ढमढेरे
डॉ. संभाजी काळे, प्रा. अक्षय काळे

आंतरराष्ट्रीय अर्थशास्त्र (सत्र ५ व ६)

डॉ. एस. व्ही. धमढेरे, डॉ. संभाजी काळे, प्रा. अक्षय काळे

Antarrashtriya Arthshastra (Semester 5 & 6)

Dr S. V. Dhamdhere, Dr. Sambhaji Kale, Prof. Akshay Kale

पहिली आवृत्ती : २०२१

ISBN : 978-93-91948-12-2

© डायमंड पब्लिकेशन्स

मुखपृष्ठ

शाम भालेकर

अक्षरजुळणी

मानसी घाणेकर, पुणे

मुद्रक

गुरुराज प्रिंटेर्स, पुणे

प्रकाशक

डायमंड पब्लिकेशन्स

२६४/३ शनिवार पेठ, ३०२ अनुग्रह अपार्टमेंट

ओंकारेश्वर मंदिराजवळ, पुणे-४११ ०३०

☎ ८६०००१०४१६, ०२०-२४४५२३८७, २४४६६६४२

info@dpbooks.in

www.dpbooks.in

Dr. Marutrao Ghule Patil
Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya
Munhigaon-Ne, Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

या पुस्तकातील कोणत्याही भागाचे पुनर्निर्माण अथवा वापर इलेक्ट्रॉनिक अथवा यांत्रिकी साधनांनी-फोटोकॉपिंग, रेकॉर्डिंग किंवा कोणत्याही प्रकारे माहिती साठवणुकीच्या तंत्रज्ञानातून प्रकाशकाच्या आणि लेखकाच्या लेखी परवानगीशिवाय करता येणार नाही. सर्व हक्क राखून ठेवले आहेत.

Economics Demography

M.A. - II (Sem. - III)

Dr. Minal D. Bhosale

Mr. Akshay Kale

Choice Based Credit System (CBCS)

As Per
New
Syllabus
2020

SUCCESS PUBLICATIONS

Published by

Dr. Rajesh M. Patne

Success Publications

Radha Krishna Apartment, 535, Shaniwar Peth,

Appa Balwant Chowk, Opp. Prabhat Talkies, Pune - 411 030.

Ph. 24434662. Mobile: 9325315464.

Copyrights

With the Publishers

Printed at

Success Publications

S.No. 30/27, Laxmi Industrial Estate, Near Prabhat News Paper,

Dhayari, Pune-41.

Edition

2020

Edited By

Mr. Valmik Gaikwad

Typesetting, Layout

Mr. Ajit Kondhalkar

Cover Designing

Miss. Bhagyashi Dubal

ISBN NO. – 978-93-87020-44-3

[Signature]
Principal
Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya,
Nanigaon-Ne, Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

No part of this book may be reproduced or copied in any form or by any means [graphic, electron or mechanical, including photocopying, recording, taping, or information retrieval systems] reproduced on any disc, tape, perforated media or other information storage device, etc., without the written permission of the publishers.

Every effort has been made to avoid errors or omissions in this book. In spite of this errors may creep in. Any mistake, error or discrepancy noted may be brought to our Notice which shall be taken care of in the next edition. It is Notified that publisher shall not be responsible for any damage or loss of action to anyone of any kind in any manner, there from. It is suggested to the readers; always refer original references wherever necessary.

अर्थशास्त्र लोकसंख्याशास्त्र (EC-3004)

M.A. II, (Sem. - III)

◆ Dr. Minal D. Bhosale

◆ Mr. Akshay Kale

Choice Based Credit System (CBCS)

As Per
New
Syllabus
2020

SUCCESS PUBLICATIONS

प्रकाशक :
डॉ. राजेश पाटणे
सचरोरा पब्लिकेशन्स
राधाकृष्ण अपार्टमेंट, ५३५ शनिवार पेठ,
आप्पा बळवंत चौक, प्रभात टॉकिज समोर, पुणे ४११ ०३०
फोन नं : ०२०-२४४३४६६२
मोबा. - ९३२५३१५४६४

© प्रकाशकाधिन

मुद्रक :

सर्वसेस पब्लिकेशन्स

स. न. ३०/२७, लक्ष्मी इंडस्ट्रियल इस्टेट
प्रभात न्यूज पेपर जवळ, धायरी, पुणे : ४११ ०४१

आवृत्ती

२०२०

संपादक

श्री. वाल्मिक गायकवाड

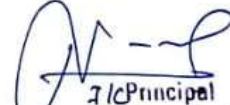
अक्षरजुळणी :

वर्षा लोखंडे

मुखपृष्ठ :

वर्षा लोखंडे

Principal

Loknete Marutrao Ghule Patil Mahavidyalaya,
Rahigaun-Ne, Tal. Shevgaon, Dist. Ahmednagar

ISBN NO. - 978-93-87020-83-2

No part of this book may be reproduced or copied in any form or by any means [graphic, electronic or mechanical, including photocopying, recording, taping, or information retrieval systems] or reproduced on any disc, tape, perforated media or other information storage device, etc., without the written permission of the publishers.

Every effort has been made to avoid errors or omissions in this book. In spite of this errors may creep in. Any mistake, error or discrepancy noted may be brought to our Notice which shall be taken care of in the next edition. It is Notified that publisher shall not be responsible for any damage or loss of action to anyone of any kind in any manner, therefrom. It is suggested to all the readers, always refer original references wherever necessary.